

BRAFA

Source : TRENDS
Keyword : BRAFA
Page(s) : 75+78-80
Journalist : JEF POORTMANS

Ad value : € 46 637,96

Date : 06.02.2025
Circulation : 58.913
Reach : 279.754*
Frequency : Weekly

TRENDS

FINANCIEEL-ECONOMISCH WEEKBLAD

ONDERZOEK

De meest rendabele juweliers van het land

VERMOGEN

Beleggen in kunst heeft zijn eigen regels

NR. 06 - €7,90 - 6 FEBRUARI 2025

GEERT NOELS

'De erfenis van Vivaldi is zwaarder dan we nu zien'

Regering-De Wever

GEEN TIJD TE VERLIEZEN

Geld & Beurs

ADVIES VOOR UW PORTEFEUILLE

TRENDS BELEGGEN

De winnaars van vandaag kunnen de rampen van morgen zijn.

➔ Lees blz. 89

OLIVIER PIRARD

Beleggen in kunst heeft zijn eigen regels

Het gemiddelde lange-termijnrendement van kunst is 5,5 procent per jaar, volgens onderzoek van de econoom Gertjan Verdickt. In 2023 werd er wereldwijd voor 65 miljard dollar aan kunst verkocht, stelt het Art Basel-rapport

van de zakenbank UBS. Dat is geen opmerkelijke stijging of daling tegenover andere jaren. Er zijn twee voorname verkoopkanalen: veilingen en handelaars. Dat gebeurt ook steeds meer online, maar dan voor de minder dure werken. De Verenigde Staten blijven

de grootste kunstmarkt, goed voor 42 procent van de wereldwijde handel. Vermogenden gaven in 2023 gemiddeld 364.000 dollar uit aan kunst. De mediaan lag met 50.000 dollar een pak lager. De helft ging naar schilderijen en een derde naar kunstwerken op

papier. Op te hangen kunst is blijkbaar het populairst. De kunstmarkt kent zo haar eigen geplogenheden. Om die te leren kennen, bezocht Trends de Brafa Art Fair in Brussel. **1**

➔ Lees blz. 78

78 **Geld & Beurs**
BELEGGEN

BELEGGEN IN KUNST IS NIET HETZELFDE ALS IN BEDRIJVEN

Doe het niet voor het rendement

Voor vermogenden en beleggers is kunst steeds meer een alternatief. De kunstmarkt heeft veel weg van de beurs, al zijn er ook belangrijke verschillen. JEF POORTMANS

Het is grijs en regenachtig buiten aan de Heizelpaleizen in Brussel. Het weer steekt schril af tegen de verhitte opwinding die zich in paleizen 3 en 4 op gang trekt. Het is een kakofonie van talen – Italiaans, Spaans, Frans, Engels – en mensen die van over heel de wereld zijn afgezakt voor de openingsdag van Brafa, een van de meest gerenommeerde kunstbeurzen in Europa. In de twee paleizen staan meer dan 130 exposanten met voornamelijk schilderwerken. Elke expositieruimte oogt uniek dankzij de werken aan de muren en de soms eigenzinnige inkleiding. Het tapijt in de metersbrede wandelgangen tussen de standen geeft het geheel een warm, bijna huiselijk, aanvoelen. Maar Trends is niet naar Brafa afgezakt voor de artistieke gezelligheid. Kunst is tegenwoordig voor beleggers en vermogenden steeds meer een optie om hun portefeuille te diversifiëren. Tegelijk hebben veel beleggers niet het flauwste benul van hoe ze hun eerste stappen als kunstinvesteerders moeten doen. Ons bezoek aan Brafa is een zoektocht naar antwoorden,

tips en adviezen over investeren in kunst. En het blijkt dat de geplogenheden daarvan verrassend hard lijken op die van gewoon beleggen.

Word verliefd

Al klinkt de meest wezenlijke regel die we te horen kregen voor aandelenbeleggers als vloeken in de kerk. “De belangrijkste reden om een kunstwerk te kopen is dat je het graag ziet. Je moet een *coup de foudre* voelen”, zegt kunsthandelaar Klaas Muller uit Lokeren. “Het begint er altijd mee dat je een bepaald kunstwerk mooi vindt. Kunst gaat om verwondering en als kunst koper leef je met kunst”, zegt ook Sofie Van de Velde van de gelijknamige Antwerpse galerie. “Koop met je ogen”, raadt de Antwerpse kunsthandelaar en galeriehouder Raf Van Severen ook aan. Geen paniek voor mensen die totaal geen idee hebben wat ze mooi vinden. Dat valt te ontdekken. “Heel veel mensen onderschatten wat ze al weten over kunst. Als je doorvraagt, zelfs bij degenen die zeggen er niets van te kennen, blijken ze heel veel

BRAFA ART FAIR
 Tentoonstellingen als deze zijn ideaal om een eerste indruk op te doen.

kunstreferenties te hebben. Het begint met die te ontdekken”, zegt Sofie Van de Velde. “Ga met dat referentiekader naar musea, beurzen of galeries. Maak *mood boards*, kijk op vakantie altijd naar kunst, spreek erover met anderen. Probeer zo te achterhalen wat je fascineert aan welke artiest.” Tot daar het grootste verschil met aandelenbeleggen, waar verliefd worden op een aandeel of kopen zowat de slechtst mogelijke adviezen zijn.

Galeries, musea en beurzen

Dan naar de gelijkenissen. Dat zijn er wel wat. Alles begint bij kennis, ook voor kunstbeleggers. Zoals beginnende beleggers zich moeten verdiepen in de praktische en financiële aspecten van beleggen, moeten ook nieuwbakken kunstkopers dat. “Koop met je ogen, maar neem ook iemand in vertrouwen die je kan adviseren als je je eerste stappen in de kunstwereld zet”, zegt Raf Van Severen. Daarnaast draait veel rond waarderding. Verschillende zaken bepalen de waarde van een kunstwerk. “De periode waarin het gemaakt is of de stroming waartoe de artiest behoort, bepalen al veel”, zegt Raf Van Severen. “De signatuur, de algemene toestand als het om oudere werken gaat, de restauratie, of het onderwerp van het werk zijn ook bepalend”, voegt Klaas Muller toe. Edouard Simoens van de gelijknamige galerie in Knokke wijst op de rol van galeries en musea. Als voorbeeld geeft hij de werken van de Amerikaanse pop-artkunstenaar Tom Wesselman, waarvan hij er zelf enkele tentoonstelt. “De Fondation Louis

Vuitton van het luxeconcern LVMH hield onlangs een expo met Wesselmans werk. Zulke expo’s geven de bekendheid en de prijzen van een artiest een boost. Branding en marketing zijn ook in de kunstwereld een essentieel onderdeel”, zegt hij. “Dat betekent ook dat er op de markt continu gespeculeerd wordt over welke galeries welke artiesten zullen tentoonstellen en wat dat voor hun waarde

‘Heel veel mensen onderschatten wat ze al weten over kunst’

SOFIE VAN DE VELDE

betekent.” Hetzelfde geldt voor de rol van musea. “Een artiest die in het Museum of Modern Art heeft gehangen, zal zijn werk in waarde zien stijgen”, zegt Simoens nog. Elke galerie heeft ook haar eigen aanpak. Die kan bepalend zijn voor de ontwikkeling van de kunstenaar en diens werken. “Sommige galeries willen dat een artiest zich enkel aan hen verbindt. Daar is niets mis mee, zolang je dat als kunst koper weet. Andere galeries, zoals de onze, proberen dan weer zoveel mogelijk samen te werken met collega’s in het buitenland om onze artiesten meer bekendheid te geven”, zegt Sofie Van de Velde. Kunstbeurzen zoals Brafa dienen ook als kwaliteitskeurmerk. “Galeries moeten solliciteren om te mogen deelnemen. En wanneer ze worden toegelaten, gebeuren er heel strenge keuringen op authenticiteit en kwaliteit van de werken die ze tentoonstellen. Zo zijn beurzen een belangrijke

filter voor potentiële kopers”, zegt de Antwerpse galeriehouder oudster nog.

Start-ups en gevestigde waarden

Er zijn ook twee soorten kunstmarkten, de primaire en de secundaire. De primaire bestaat uit galeries en handelaars die werken aanbieden en tentoonstellen van levende kunstenaars met wie ze een band hebben. Het gaat om hedendaagse kunstenaars die nog niet allemaal het etiket van gevestigde waarde hebben. Kopers van die werken zijn de eerste eigenaars, vandaar de naam primaire markt. De secundaire markt bestaat uit veilinghuizen, galeries en handelaars die werken verkopen die al een eerste eigenaar hebben gehad. Daar gaan vaker meer gevestigde namen over de toonbank. Elke markt heeft haar eigen dynamiek. “We hebben een fantastische hedendaagse kunstmarkt. Die moeten we koesteren, maar de handel is daar iets speculatiever”, zegt Klaas Muller. “Op de secundaire kunstmarkt speel je iets meer op zekerheid. Galeries op de

‘Branding en marketing zijn ook in de kunstwereld een essentieel onderdeel’

EDOUARD SIMOENS

primaire markt zijn dan weer heel belangrijk om jonge kunstenaars een kans te geven”, voegt Sofie Van de Velde toe. Verschillende experts op Brafa vertelden dat er de jongste jaren een stevige speculatieve golf rond hedendaagse kunst

**60
 TOT
 65
 MILJARD**

dollar gaat om op de internationale kunstmarkt.

door de sector is gerold. Vergelijk het met start-ups en gevestigde beursbedrijven. De eerste moeten nog alles bewijzen, waardoor hun waarde enorm kan schommelen. De laatste hebben een bewezen verdienmodel, zijn winstgevend en dus waardevaster. “Werk van een hedendaagse kunstenaar oppikken is risicovoller. Je kunt eens een gelukstreffer hebben, maar over de vele mislukkingen wordt niet gesproken”, zegt Edouard Simoens. “Werken van bekende namen zijn

duurder, maar stabiel in waarde.” Zo ziet ook Klaas Muller het. “Oudere kunst is vaak een veiligere belegging, zolang het om werken van kwaliteit gaat. Die zien hun waarde gestaag stijgen, onder meer omdat

‘Oudere kunst is vaak een veiligere belegging, zolang het om werken van kwaliteit gaat’

KLAAS MULLER

er steeds minder van op de markt komen. De meeste zitten in collecties”, zegt hij.

Een verrijkt leven

Het cliché dat beleggen een marathon is en geen sprint, gaat ook op voor de artistieke variant. “Verwacht niet dat je er snel rijk van wordt”, stelt Edouard Simoens. “Zoals op elke markt geldt ook in de kunst: als het te mooi is om waar te zijn, is het meestal niet waar”, voegt Raf Van Severen toe.

Alles hangt af van het doel van de kunst koper. “Wil je er alleen maar geld mee verdienen of wil je metertijd een verzameling opbouwen met werken die voor jou iets betekenen? In dat eerste geval focus je best op kwaliteits-

‘Zoals op elke markt geldt ook in de kunst: als het te mooi is om waar te zijn, is het meestal niet waar’

RAF VAN SEVEREN

stukken. Dat kan op termijn lonen, al is daar geen garantie voor. In het tweede geval vertrek je vanuit je eigen passie. Dat is een leukere insteek”, adviseert Edouard Simoens. En net zoals aandelenbeleggen draait kunstbeleggen om een gediversifieerde portefeuille. “Bouw rustig aan een eigen collectie, en probeer daarin een evenwicht te houden tussen bekende en onderbelichte artiesten. Sommige werken zullen meer waard worden, andere minder. Spreiden is de boodschap”, zegt Raf Van Severen. Er gaat veel geld om in de kunstmarkt, 60 tot 65 miljard dollar per jaar, volgens de zakenbank UBS. Toch lijken de kunsthandelaars het niet enkel voor het geld te doen.

“Koop nooit iets omdat je denkt dat het zal verdubbelen in waarde. Als je alleen uit bent op rendement, loop je het risico dat je te veel analyseert, terwijl de kunstmarkt niet altijd rationeel is. Dat frustrereert dan alleen maar”, zegt Klaas Muller. “Laat kunst vooral je leven verrijken en doe het niet alleen voor de eventuele meerwaarde. Ik heb nog nooit iemand geadviseerd om een bepaald kunstwerk te kopen omdat ik dacht dat het in waarde zou toenemen”, besluit Raf Van Severen. **!**

© EMMANUEL CROOÏ